

ČRNO *na* BELEM

GLASILO ZDRUŽENEGA PODJETJA LJUDSKA PRAVICA

LETO IX

LJUBLJANA, 10. DECEMBRA 1973

ŠTEVILKA 3

PRESEGLI SMO LANSKO REALIZACIJO

NI KAJ, DOBRO GOSPODARJENJE V LETU 1973

Pričakujemo, da bo celotni finančni promet združenega podjetja do konca leta znašal celo nad 10 milijard starih dinarjev

V prvih treh trimesečjih je združeno podjetje Ljudska pravica doseglo 7,5 stare milijarde realizacije in smo tako presegli lansko realizacijo za 22 odstotkov. Ker je po dosedanjih izkušnjah največja realizacija prav v zadnjem trimesečju, pričakujemo, da bo znašala le ta za celo leto nad 10 milijard starih dinarjev. Skladov smo ustvarili 660 milijonov starih din, za celo leto pa pričakujemo nad milijardo starih din.

Število zaposlenih se v podjetju ni bistveno spremenilo. V Tiskarni LP se je nekaj zmanjšalo, v Ljubljanskem dnevniku pa povečalo. Osebnih dohodki so se v primerjavi z enakim razdobjem lani povečali v Tiskarni za 15 odstotkov, ker so letos popravili OD vsem polkvalificiranim delavcem, v Dnevniku pa le za 5 odstotkov, ker so bili osebni dohodki v prvem polletju zamrznjeni. Vendar pa bo celoletno povprečje pokazalo v Ljubljanskem dnevniku večji odstotek povečanja.

Tiskarna LP ima pri izvozu nekaj izgube, ker mora izvažati precej pod lastno ceno. Izvoz pa je potreben zaradi deviz, s katerimi nabavlja nove stroje. Ukinili bodo tudi nerentabilno proiz-

vodnjo (bakrotisk), zaradi česar se bo akumulativnost povečala.

Ljubljanski dnevnik dosega razmerna visok dobiček zaradi visoke naklade Nedeljskega dnevnika in s tem tudi velike dohodke od oglasov. Dnevnik pa je zasedaj še nerentabilen. V zadnjem času se uredništvo in druge službe zelo prizadevajo, da bi mu povišale naklado. Uspehi se že kažejo, saj smo jo v zadnjih mesecih povečali za več kot 10 odstotkov.

Sredstev za poslovanje imamo 86 odstotkov lastnih, 14 odstotkov pa izposojenih v obliki kreditov Ljubljanske banke. Kredite ima Tiskarna, medtem ko Dnevnik posluje samo z lastnimi sredstvi.

Osnovni podatki o poslovanju od 1. 1. do 30. 9. 1973:	Združeno podjetje	Tiskarna	Ljubljanski dnevnik
Bruto produkt	75.206.000	46.472.000	28.734.000
Porabljena sredstva	46.330.000	26.638.000	19.692.000
Dohodek	28.876.000	19.834.000	9.042.000
Dohodek smo razdelili na:			819.000
zakonske in pog. obv.	2.300.000	1.481.000	5.017.000
osebne dohodke	19.907.000	14.890.000	3.206.000
sklade	6.669.000	3.463.000	
Število zaposlenih	635	491	144
Povprečni neto os. dohodek	2.371	2.258	2.756
Poslovna sredstva, ki jih uporablja podjetje	68.851.000	58.134.000	10.717.000
Od tega: lastna	60.615.000	49.898.000	10.717.000
kratkoročni kr.	1.200.000	1.200.000	
dolgoročni kred.	7.036.000	7.036.000	
Dolžniki	10.501.000	6.013.000	4.488.000
Upniki	6.144.000	5.224.000	920.000

NA ZAČETKU NOVE POTI

Usoda glasila „Črno na belem“ je skladna z razvojno potjo našega združenega podjetja. Njegovi vzponi in padci so sorazmerni s spoznanji o nujni povezavi časopisne in tiskarske dejavnosti v eni hiši in pod enim imenom, ki je svojčas veliko pomenilo v jugoslovanski grafično-časopisni proizvodnji.

Ko so prevladovali pogledi, da pomembnih uspehov ni moč doseči, če podjetje ni združeno in navzven enotno, tedaj je po sili razmer – spričo obsežnejšega kolektiva in zamotanih nalog ter problemov – naše notranje glasilo izhajalo redno in odigravalo dokaj pomembno vlogo pri obveščanju delavcev v posameznih enotah, še bolj pa je krepilo njihovo zavest, da pripadajo velikemu in pomembnemu kolektivu časopisno-grafične dejavnosti.

V obdobju pa, ko so prevladovala mnenja, da je treba predvsem naglasiti različnosti v dejavnostih, ki jih združeno podjetje povezuje, je tudi potreba po obveščeni zamrla. Odsotnost skupnega nastopanja navznoter in navzven je, logično, zapustila sledove tudi na vseh drugih področjih, pa tudi na področju medsebojnega obveščanja.

Statistični podatki poslej Ljudske pravice niso več zajemali kot celote. Poslovna poročila so govorila o vsaki dejavnosti posebej. Vsa-

ka zase pa je, seveda, pomenila mnogo manj, kot bi pomenilo združeno podjetje.

In končno – „Črno na belem“ oživlja kot glasilo združenega podjetja Ljudska pravica v času, ko se spet krepijo želje in težnje po tesnejšem sodelovanju. V preteklosti smo razčistili račune in na podlagi čistih medsebojnih odnosov raste novo združeno podjetje – samostojni temeljni organizaciji združenega dela, ki zavestno in dogovorno združujeta vse tisto, kar je smotno in v obojestranskem interesu.

Ni naključno, da je informiranje ena prvih dejavnosti, ki jo združujemo. Vednost o dogajanjih v podjetju je prvi pogoj za boljše medsebojno razumevanje in sodelovanje. Sodelovanje pa je nujno, če želimo spet pridobiti skupnemu podjetju tisti ugled, ki ga je svojčas že imelo.

Razdruževanje ni pomenilo razbijanja, bilo je samo prvi realni korak k resničnemu povezovanju, brez sumničenj in prikritih računov. Če bo naš skupni časopis prispeval svoj delež k utrjevanju tega spoznanja, bo upravičil pričakovanja, ki spremljajo njegovo naslednjo etapo, začetno z današnjo številko.

Slavko Beznik

Zadnja seja centralnega delavskega sveta združenega podjetja Ljudske pravice

Druženopolitične organizacije obeh TOZD, samoupravni organi, vodstvo podjetja in uredništvo glasila želijo vsem članom delovnega kolektiva srečno in uspešno novo leto 1974!

KJE SMO IN KAJ POMENIMO

Tabela osmih največjih tovrstnih podjetij z najnovjšimi podatki iz letošnjih tričetrletnih bilanc

V I. številki obnovljenega glasila združenega podjetja smo menili, da bi bilo prav, če bi navedli nekaj podatkov o našem delu in jih primerjali s podatki večjih časopisnih in grafičnih podjetij v Jugoslaviji. Dobro je namreč vedeti, koliko pomenimo v primerjavi s podobnimi delovnimi organizacijami. To je informacija in spodbuda. Informacija o vrednosti našega dela in spodbuda, da storimo še kaj več, kar so drugi že zmogli, nam pa še ni uspelo.

Ko sem se lotil te naloge in sestavil tabelo osmih največjih časopisnih in grafičnih podjetij v Jugoslaviji ter jo izpolnil z najnovjšimi podatki iz letošnjih tričetrletnih bilanc, sem spoznal, da pravzaprav k tabeli ni treba komentarja. Podatki govorijo sami zase.

Iz kopice podatkov sem skušal zbrati najbolj značilne, k temu pa sem dodal še tri izračune, in sicer izračun podjetniške akumulacije, ki naj bi pokazala, koliko dohodka in amortizacije ostane posameznim podjetjem, nadalje izračun rentabilnosti, ki je seštevek skladov in amortizacije nad predpisano stopnjo, in nazadnje še izračun akumulativnosti, ki pove, koliko skladov in amortizacije nad predpisano stopnjo imajo podjetja na zaposlenega. Izračuni naj bi ilustrirali, kako uspešno posamezna podjetja poslujejo.

Opozoril bi rad samo na nekatere ugotovitve, ki naj bi morda olajšale „prebiranje“ podatkov.

Podatki že na prvi pogled kažejo izjemno prednost specializacije. Podjetja,

ki so se specializirala (na primer Politika za časopisni tisk, Vjesnik za časopisni in revijalni tisk itd.), dosegajo nepri- merno višjo produktivnost od tistih, ki se ukvarjajo z vsemi dejavnostmi, z vsako po malem. To je zagotovo dober razlog za razmišljanje, kaj storiti v tej smeri, kajti znano je, da se glede specializacije ne moremo pohvaliti.

Ukvarjanje z vsem vpliva tudi na zaloge. V tabeli je zanimivo primerjati to postavko, ki po svoje ponazarja prednost specializacije. Morda ti podatki opozarjajo na potrebo po boljši kontroli nad zalogami, ki so verjetno previsoke, ne glede na nespecializirano proizvodnjo. Spodbujajo pa nas tudi k razmišljanju, da bi bil morda čas v sodelovanju z drugimi grafičnimi hišami v Sloveniji intenzivneje pripravljati skupno podjetje, ki naj bi skrbelo za zaloge vseh materialov za grafično dejavnost. Na ta način bi vsako podjetje prihranilo precej obratnih sredstev, ki „ležijo“ sedaj v zalogah in bi ta denar lahko koristneje porabilo drugod.

Nadalje so v tabeli zajeta nekatera podjetja (Vjesnik, Politika, Borba, Oslobođenje), ki imajo močno razvito prodajno mrežo. Za primer naj navedem samo, da ima Vjesnik prek 1500 prodajalnih (kioskov), v katerih poleg časopisov prodaja galanterijo itd. Zato tudi nesorazmerje med skupnim dohodkom in porabljenimi sredstvi. Zaradi specifičnih pogojev v Sloveniji prodajna mreža ni preveč razvita. Časopisi večinoma gradijo svoje naklade na naročnikih, ne toliko na kolportaji. Nekoliko drugačen je položaj pri revijah. Verjetno pa bi morali resneje razmišljati o naših nalogah pri graditvi lastne prodajne mreže, ki povrh niti ni nerentabilna, kar kažejo poslovni rezultati podjetij, ki imajo to mrežo precej razvito – med drugim tudi v Sloveniji.

Podatki nadalje opozarjajo, da glede na doseženo produktivnost osebni dohodki v našem podjetju niti niso nizki. Če za primer vzamemo kar sosede onkraj Ljubljane, ugotovimo, da ob 2,4-kratnih osebnih dohodkih v primerjavi z našim združenim podjetjem, ustvarjajo v časopisno-grafičnem podjetju Delo 2,8-kratni ostanek dohodka, ne glede na večje izločanje sredstev za amortizacijo nad predpisano stopnjo. To z drugimi besedami pomeni, da je pot k višjim osebnim dohodkom predvsem večja produktivnost.

Podatki v celoti niso primerljivi zato, ker so nekatera podjetja oproščena občinskih prispevkov iz OD (Delo), nekatera pa republiških (Dnevnik – Novi Sad, Nova Makedonija).

Posebej bi na koncu rad opozoril na podatke o najetih kreditih za osnovna in obratna sredstva. Podatki namreč kažejo, da je glede tega naše združeno podjetje predvsem usmerjeno na lastne sile. Kreditov skorajda nimamo, kar je na eni strani gotovo zelo dobro. Na drugi strani pa prav ta podatek kaže na še mnoge neizkoriščene možnosti, ki jih imamo za hitrejši razvoj proizvodnih sil in s tem tudi hitreše doseganje še boljših rezultatov, kot jih dosegamo ta hip.

Zato bi morala biti ugotovitev, da smo med osmimi največjimi časopisno-založniškimi proizvajalci v Jugoslaviji glede skupnega dohodka še vedno na zadnjem mestu, glede ostanka dohodka na šestem, samo spodbuda več, da z boljšim delom in hitrejšim obnavljanjem potrebnih kapacitet kar se da hitro stopimo enakopravneje v korak z njimi. Ugled, ki ga je Ljudska pravica v preteklosti zagotovila z odličnimi grafičnimi dosežki, je samo razlog več za trditev, da to združeni lahko sorazmerno hitro dosežemo.

S. Beznik

Zap. št.	v 000 din Posl. rezul. I.–IX. 1973	LJUDSKA PRAVICA	DELO	VJESNIK	POLITIKA	DNEVNIK Novi Sad	NOVA MAKEDONIJA	BORBA	OSLOBOĐENJE
1.	skupni dohodek	75.207	274.773	973.093	627.605	165.582	129.568	750.114	242.278
2.	porabljena sredstva	46.330	190.292	770.490	529.453	120.326	103.063	660.272	200.386
3.	minim. amortizacija	2.648	7.399	11.902	6.307	1.357	2.399	6.121	2.836
4.	amortiz. nad predp. stopnjo	995	5.550		5.160	1.320			1.264
5.	dohodek	28.877	84.481	202.603	98.152	45.256	26.505	89.842	41.892
6.	obresti na kredite	258	6.724	2.248	51	143	1.731	2.831	558
7.	ostale pogodb. obveznosti	640	1.539	2.972	2.135	1.163	616	2.063	1.222
8.	zakonske obveznosti občini	368	47	4.535	674	1.346	427	672	885
9.	zakonske obveznosti republik	539	1.245	3.787	4.169	90	4	2.485	679
10.	zakonske obveznosti federaciji	147	365	737	371	152	158	374	226
11.	ostale zakonske obveznosti	136	3.974	1.920	2.350		687	2.408	1.229
12.	osebni doh. iz dohodka	18.702	49.862	105.226	52.128	22.271	21.922	53.449	30.300
13.	ostali osebni dohodki	196	1.829	28.870	1.685	388	3.611	1.341	2.402
14.	ostanek dohodka	6.668	18.842	52.308	34.616	19.703	-2.651	24.246	4.391
15.	zaloge materiala	10.826	29.464	31.794	24.503	2.405	7.899	10.807	10.672
16.	kreditni za osn. sredstva	7.037	61.906	27.249	6.338	1.751	23.391	29.549	9.426
17.	kreditni za obratna sredstva	3.593	23.006	15.719			15.916	3.077	2.153
18.	izplačani neto OD	14.110	33.487	73.949	38.080	14.127	15.888	39.078	20.338
19.	prispevki iz OD	6.032	15.201	29.155	13.971	5.911	6.530	15.790	8.631
20.	potrošena sredstva skup. potroš.	1.362	7.516	8.001	16.901	2.451	1.219	8.964	1.776
21.	poprečno korišč. osn. sred.	45.682	135.529	249.790	195.379	33.602	44.278	151.563	46.735
22.	poprečno korišč. obrat. sred.	34.061	99.574	115.960	117.355	40.561		25.683	17.390
23.	del poslov. sred. za obratna	16.368	29.643	45.524	51.583	18.657		6.858	14.763
24.	poprečno štev. zaposlenih	635	1.560	3.224	1.743	670	980	1.978	1.092
	podjetniška akumulacija	10.310	31.791	64.210	46.083	22.380	-252	30.367	8.491
	rentabilnost	7.663	24.392	52.308	39.776	21.023	-2.651	24.246	5.655
	akumulativnost	12,06	15,6	16,1	22,6	31,3		12,2	5,1

DOSEŽENI USPEH NI NAJBOLJŠI

Dosežena količinska proizvodnja v letošnjih devetih mesecih je v TOZD Tiskarna za 15 odstotkov večja kot v lanskem letu. V tem obdobju smo dosegli že 78,7 odstotkov planirane letne proizvodnje. Po predvidevanjih bo zato letošnji obseg količinske proizvodnje za približno 7 odstotkov večji od lanskega. Po sortimentu je dosežen največji porast v proizvodnji časopisov, in sicer za 17 odstotkov, pri knjigah in brošurah za 27 odstotkov, medtem ko so drugi proizvodi ostali na lanskeoletni ravni.

Po vrednosti proizvodnje je uspeh slabši. Ob upoštevanju 15 odstotne podražitve proizvodov v primerjavi z letom 1972, je v 9 mesecih dosežena vrednost proizvodnje le za 19 odstotkov večja kot v istem obdobju lani. Zato smo za vse leto 1973 planirano vrednost proizvodnje izpolnili le 73,5 odstotno. Vzrok za zaoznanje je v nizkih cenah pri izvozu za knjig, ki je bil zlasti v tretjem četrtletju izredno velik, tako da smo glede izvoza že izpolnili letni plan.

Prodajna cena proizvodov za povprečno tonno proizvodnjo je ob upoštevanju močnih podražitev papirja, kartona in lepenke v letu 1973 le za 4 odstotke višja kot v letu 1972. Če primerjamo podražitve proizvodnje v ostalih panogah industrije in če upoštevamo slabo prodajno ceno pri izvozu knjig, lahko trdimo, da tiskarna ni zvišala cen storitvam v povprečju več kot za 10 odstotkov.

Proizvodnih stroškov je bilo v devetih mesecih letos za 5 odstotkov več, saj smo dosegli že 79 odstotkov letnega plana proizvodnih stroškov. Po posameznih proizvodnih obratih je izpolnitev planirane letne obveznosti naslednja:

ročna stavnica	64 odstotkov
monotype	68 odstotkov
linotype	87 odstotkov
časopisni obrat	81 odstotkov
klišarna	75 odstotkov
knjigotiskarska strojnica	82 odstotkov
fotografija	84 odstotkov
ofset priprava	79 odstotkov
ofset tiskarska strojnica	72 odstotkov
bakrotisk	52 odstotkov
knjigoveznica	83 odstotkov
tiskarna v celoti	79 odstotkov

Obrati ročna stavnica, monotype in bakrotisk svojih letnih obveznostnih storitev ne bodo dosegli do konca leta, to pa pomeni, da so svoj delovni čas slabše izkoristili.

Ob doseženem uspehu glede izpolnjevanja planiranih storitev pa moramo ugotoviti, da tega brez povečanega nadurnega dela za 44 odstotkov ne bi dosegli. Prav zaradi tega, ker se je obseg režijskega dela zvišal v celoti za 0,5 odstotka, plačani izostanki za 0,2, neplačani pa za 0,6 odstotka, se je poslabšalo izkoriščanje delovnega časa. Zato je bilo toliko več nadurnega dela.

V devetih mesecih je bilo v delovnem razmerju v primerjavi z lanskim letom 1,2 odstotka manj zaposlenih. Ker smo konec septembra vključili več novih delavcev, bo povprečno v letošnjem letu zaposlenih enako število delavcev kot lani.

Planirana izkoriščenost delovnega časa za izdelavo je bila presežena za 1,6 odstotka. Tudi ta uspeh je posledica povečanega nadurnega dela. V posameznih proizvodnih obratih pa je uspešnost te izkoriščenosti v primerjavi s planirano naslednja:

	Planirana	Dosežena	Indeks
ročna stavnica	40,02	34,76	87
monotype	54,01	53,03	98
linotype	44,28	51,23	116
časopisna enota	56,45	59,08	105
klišarna	49,31	45,86	93
knjigotiskarska strojnica	58,78	59,30	101
fotografija	62,70	63,04	101
ofset priprava	61,86	58,64	95
ofset tiskarska strojnica	44,39	36,65	83
bakrotisk	45,96	29,59	64
knjigoveznica	69,35	73,32	106
tiskarna v povprečju	44,48	45,21	102

Dosežena lastna cena za prodano izdelavno uro po normi kaže, da se je ta ob upoštevanju dosežene izkoriščenosti delovnega časa za izdelavo zvišala v povprečju za 16,7 odstotkov. Najbolj se je zvišala lastna cena v obratih ofset tiskarske strojnice in v bakrotisku zaradi slabega količnika izdelave, v knjigoveznici zaradi povečane amortizacije, ki pa je posledica novih investicij. Najmanj pa so zvišali lastno ceno časopisna enota, klišarna in fotografija. Teh nekaj rezultatov, doseženih v 9 mesecih letošnjega leta kaže, da bo poslovni uspeh v letošnjem letu zadovoljiv in da bomo dosegli

vsa planirana predvidevanja razen akumulativnosti.

Močan porast življenjskih stroškov ob manjšem naraščanju osebnih dohodkov ter doseženi nižji akumulativnosti narekuje, da bomo v prihodnje morali boljše izkoriščati delovne in strojne zmogljivosti ter ob gospodarnejšem poslovanju doseči realen dvig osebnih dohodkov. Le stimulatívno nagrajevanje in delitev osebnih dohodkov po doseženem delovnem učinku bo omogočilo doseči ta cilj. Z zviševanjem cen se tega cilja ne da doseči.

DELA VSKI SVET TOZD LJUBLJANSKI DNEVNIK

ZARADI DOBREGA POSLOVANJA - TRI MESECE DELITEV DOBIČKA

Mesec november je bil za člane delavskega sveta Ljubljanskega dnevnika prav tako pester kot vsi prejšnji meseci, pa najbrž tudi naslednji ne bodo prav nič drugačni. Zato nam bo že samo bežen sprehod skozi dnevne rede in sklepe delavskega sveta v novembru dovolj zgovorno povedal, kako delaven je bil ta naš samoupravni organ.

Torej, na kratko: kar tri seje so bile, pa še to ni bilo dovolj. Dvakrat so se morali člani delavskega sveta celo pisмено izreči o dveh predlogih, da ne bi zaradi njiju sklicali še izredni seji.

O srednja tema razprav v novembru je bilo prav gotovo poročilo o gospodarje-

nju v prvih devetih mesecih letošnjega leta. Dkor si je samo bežno ogledal zaključne številke naše 9-mesečne bilance, se je lahko prepričal, da smo poslovali dobro, celo zelo uspešno, proti pričakovanju boljše, kot smo to v začetku leta načrtovali. Prav to nam je tudi omogočilo, da je delavski svet za zadnje tri mesece letošnjega leta sklenil vsem članom kolektiva izplačati še po 20 odstotkov od osnove mesečnih osebnih dohodkov.

Dobro poslovanje pa nam je omogočilo, da smo se ob koncu letošnjega leta lotili obsežne akcije zbiranja novih na-

ročnikov, nakupa novih računskih in pisalnih strojev za posamezne službe v upravi in uredništvu, ter v naših poslovalnicah po Sloveniji, pa tudi za rekonstrukcijo osebnih dvigal, katere se bomo lotili skupaj s Tiskarno in Cankarjevo založbo.

V okviru programa za kadrovske okrepitve naše temeljne organizacije združenega dela sodijo tudi nove štipendije, ki smo jih razdelili ob začetku novega šolskega leta. Štipendirali bomo Tanjo Kršmanc in Dagmar Firm za novinarsko delo. Po vsej verjetnosti pa bomo štipendirali tudi Vido Težar za delo v likovnem odseku, če bo BEP ugotovil, da ustreza za delo na tem področju. Spričo naraščajočih življenjskih stroškov smo tudi povišali mesečne štipendije, ki znašajo zdaj od 450 dinarjev za prvi letnik srednje šole, do 1000 dinarjev za absolvente na visoki šoli.

Seveda, delavski svet Dnevnika je na minulih sejah vselej razpravljal tudi o problemih in težavah, ki jih ima naša srednja komisija, ki pripravlja nove pravilnike za nagrajevanje v TOZD, zdaj pa so osnutki teh pravilnikov končno pripravljene, dani v javno razpravo.

Delavski svet sicer še ni dokončno sklepal o predlogu, ki se poraja v Sloveniji, da bi se cena dnevnemu časopisju dvignila na 1,5. Razprava o tem nas najbrž čaka v tem in prihodnjem mesecu, vse pa tako kaže, da bo do podražitve časnikov na Slovenskem, hočeš nočeš, vseeno prišlo. Višja cena, več denarja, bi morda dejal vsak trgovec. Toda s podražitvijo se bomo spopadli tudi z nevarnostjo, ki ob tem preti - to pa je: morebitni padec naklade. Seveda si bomo prizadevali, da bi se ognili takšni posledici.

POSTOPOMA DO KONCA LETA

UKINITEV BAKROTISKARSKEGA OBRATA

Že nekaj let je bila zmogljivost bakrotiskarskega obrata slabo izkoriščena. Zato obrat ni uspešno posloval in je gospodarsko bremenil vso delovno skupnost tiskarne LP. Zaradi zastarelosti delovnega postopka v pripravi tiskalnih valjev in pri tiskanju so bile storitve kljub kvalitetni izdelavi predrage, da bi z njimi lahko konkurirali na tržišču.

Zato je delavski svet na 13. seji 15. septembra 1972 imenoval posebno komisijo, ki je izdelala analizo o stanju v bakrotiskarskem obratu in predvidela več možnosti za njegov nadaljnji obstoj. Na 3. seji delavskega sveta 24. maja 1973 so člani na podlagi predloženega elaborata sklenili, da ni pogojev za temeljito rekonstrukcijo obstoječih zmogljivosti, da pa bi to tehniko le obdržali,

vendar v zmanjšanem obsegu. Zadolžil je tovariša Janeza Horvata, da v soglasju z delavci bakrotiskarskega obrata izdela predlog o obsegu te omejitve, tako glede števila delavcev, kot glede tehnike, hkrati pa je delavski svet sklenil odložiti do konca septembra 1973 odločitev o dokončni usodi obrata, glede na možnosti, da v tem času z uspešnejšim poslovanjem in izkoriščanjem vseh zmogljivosti vendarle v obratu dosežemo boljše rezultate.

Na zadnjem zasedanju delavskega sveta, 15. novembra 1973, so člani obravnavali podatke o 9-mesečnem poslovanju temeljne organizacije združenega dela tiskarne. Med drugim tudi rezultate bakrotiskarskega obrata. Rezultati, ki jih je ta obrat dosegel v devetih mesecih, so bili še slabši kot v prejšnjih ob-

dobjih. Če bi želeli bistveno izboljšati položaj, bi morali nameniti ogromno sredstev za rekonstrukcijo obrata in za higiensko-tehnično izboljšanje delovnih pogojev, pa bi še vedno ostalo odprto vprašanje zadostnih naročil v tej tehniki.

Položaj, kakršen je, pa tudi ni več vzdržen, ker ni mogoče zahtevati od ostalih proizvodnih obratov, da bi se naprej pokrivali vedno večjo izgubo bakrotiska. Zato so člani delavskega sveta ugotovili, da ni nobenih pogojev za nadaljnji obstanek obrata in njegovo uspešno poslovanje. S tajnim glasovanjem so sklenili, naj ukinemo obrat bakrotiska, in sicer postopoma do konca leta, tako da bomo v tem času lahko dokončali vsa prevzeta naročila.

BREZ UPRAVNEGA ODBORA

Kakšne novice predvidevata predlog statuta in samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih v TOZD Ljubljanski dnevnik

Sedanji statut Ljubljanskega dnevnika je bil sprejet leta 1968. Od tedaj se je ta TOZD našega združenega podjetja že precej razvila, kar nam med drugim kaže tudi naraščanje prometa. Tudi v organizaciji TOZD so nastopile spremembe, zlasti v BEP, kjer sta zrastle dva nova oddelka: grafični in IBM. Prav sedaj se poraja še nov oddelek – centrala za Ljubljano v prodajnem oddelku. Ta reorganizacija še ni zajeta v predlogu statuta. Zato bo treba čimprej pripraviti ustrezne predloge za ustrezne določbe, da jih bo moč obravnavati že v decembrski javni razpravi. Po vsem tem je jasno, da predlog statuta vsebuje razen sprememb, ki jih zahtevata vskladitev z ustavnimi amandmaji in osnutkom nove ustave, tudi spremembe zaradi doseženega razvoja TOZD.

Pred zaključkom javne razprave

OSNUTEK STATUTA IDEALEN?

Pred nami je že lep čas osnutek statuta „Ljubljanskega dnevnika“, ki ga je pripravila splošna služba. Z drugimi besedami bi lahko rekli, da je v javni razpravi.

Pred dnevi, ko smo se pogovarjali z Rudijem Vahnom, vodjo splošnega oddelka, kako poteka javna razprava o osnutku našega temeljnega akta, nam je dejal, da se razen ene s pripombami članov kolektiva ne more pohvaliti.

No, ena pripomba pa je le bila. Tako novoizvoljena samoupravna delavska kontrola kot osnovna sindikalna organizacija sta ugotovili, ko sta pregledali osnutek, da v njem ni besede prav – o delavski kontroli.

Ker pač tako pomembnega člana ne sme manjkati v statutu sleherne temeljne organizacije združenega dela, je Rudi Vahen dejal, da bo ta člen, ki je, seveda, po ustavnih dopolnilih eden bistvenjših, zagotovo našel svoje mesto.

Kot smo že rekli, drugih pripomb na osnutek statuta ni. Lahko si mislimo, da je potemtakem idealen ali pa se nobenemu članu našega kolektiva ne ljubi, da bi ga vsaj preletel.

Mimogrede naj še omenimo, da se javna razprava že bliža koncu.

Delovne skupine – posvetovalna telesa

Nasploh je največ sprememb v predlogu statuta na področju organizacije. Med drugim je predvidena tudi ustanovitev novega oddelka, in sicer dostavnega, ki naj bi združeval ekspedit, adremo in vozni park. Pokazalo se je namreč, da imajo ti trije odseki mnogo skupnih problemov, ki bi jih najlaže urejali samostojno v okviru lastnega oddelka. Hkrati predlog statuta daje možnost tudi posameznim skupinam delavcev v okviru oddelkov, da se formirajo v delovne skupine in se uveljavljajo na področju samoupravljanja kot samostojna posvetovalna telesa. Ukinili pa naj bi upravni odbor in s tem potrdili sedanje dejansko stanje. Upravnega odbora namreč ob zadnjih volitvah nismo izvolili, ker je praksa pokazala, da ni potreben, saj so se kar naprej vrstile skupne seje DS in UO.

Na podlagi osnutka nove ustave predvideva predlog statuta spremenitev kolegija, ki ima zdaj status posvetovalnega telesa direktorja, v kolegijski poslovodni organ. Ta ima med drugim nalogo, da pripravlja in izvršuje sklepe DS, s čimer je dejansko uzakonjena dosedanja praksa v naši TOZD. Za primer, da bi se v javni razpravi vendarle odločili za upravni odbor, so pripravljene določbe tudi za ta organ.

Odbor ali komisija za kadrovska vprašanja?

V javni razpravi naj bi se nadalje odločili, ali bomo imeli razen komisij DS tudi odbore, to je neposredno izvoljena telesa, ki bi imela pravico odločanja. Tak status bi n.pr. lahko dali kadrovske komisiji, ki bi v tem primeru med drugim lahko sama odločala o sprejemu delavcev, medtem ko ima v sedanjem predlogu statuta samo predlagalno pravico.

Izmed pomembnejših novosti, ki jih prinaša predlog statuta, naj omenimo uvajanje delegatskega sistema, med drugim ustanovitev delegacije, ki naj zastopa delavni kolektiv o zadevah, o katerih se odloča izven TOZD, a zadeva njene interese. Za čimprilnejše poslovanje TOZD pa je med drugim pomembno tudi to, da se s statutom urejajo pravice in dolžnosti vodilnih in vodstvenih delavcev, kar doslej ni bilo v statutu, pa smo zlasti ob uvajanju delavske kontrole vedno bolj čutili potrebo tudi po teh določbah.

Trije novi samoupravni sporazumi

Ljubljanski dnevnik doslej ni imel lastnega pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih, ampak je uporabljal pravilnik ČZP Ljudske pravice iz leta 1966. Sedaj je pripravljen predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, v pripravi pa sta še dva samoupravna sporazuma, in sicer o delitvi osebnih dohodkov in o sistemizaciji. Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih med drugim določa, da ne bomo več sprejemali delavcev na delo, ampak bo izbrani delavec pridobil lastnost delavca v združenem delu. Izbrati med kandidati bo treba opraviti v vsakem primeru. Če se bo torej na razpis ali objavo javil en sam kandidat, ki bo izpolnjeval pogoje, ga bo DS moral s sklepom izbrati na razpisano oz. objavljeno delovno mesto. Izbrani kandidat pa pridobi pravice in prevzame obveznosti iz združenega dela v TOZD šele po podpisu pismene izjave, da se strinja s pravicami in obveznostmi, ki jih določa samoupravni sporazum o

medsebojnih razmerjih, in seveda, ko nastopi delo.

Prerazporeditev le v 4 primerih

Medtem ko v sedanjem pravilniku ni določeno, v katerih primerih je delavec lahko razporejen na novo delovno mesto, samoupravni sporazum to določa. Predpisuje namreč, da npr. DS lahko za nedoločen čas razporedi delavca na drugo delovno mesto, ki ustreza strokovni izobrazbi določenega poklica ter drugim njegovim delovnim sposobnostim le v naslednjih primerih:

1. če to zahteva razvojni program,
2. če gre za zahteve proizvodnje in poslovanja,
3. ob neuspešnem kandidiranju vodilnih in vodstvenih delavcev ob reelekciji,
4. če pripravnik ne opravi uspešno pripravniške dobe.

Ze dosedanji pravilnik določa, da se je delavec dolžan strokovno izobraževati, samoupravni sporazum pa vrhu tega določa, da delavec, ki si med delom pridobi višjo stopnjo strokovne izobrazbe določene smeri oziroma poklica, ali napreduje v svojih delovnih sposobnostih v skladu s programom kadrovske politike, ima pravico, da ga DS razporedi na ustrezno delovno mesto, če je prosto. Glede na to, da je nenehno izobraževanje zelo pomembno, samoupravni sporazum tudi predvideva, da bomo sprejeli poseben pravilnik o izobraževanju, s katerim bomo med drugim določili primere in pogoje, trajanje odsotnosti in nadomestitev osebnih dohodkov za izobraževanje.

Predlog samoupravnega sporazuma vsebuje še vrsto drugih novih določb. Z njimi se bomo seznanili te dni, saj v skladu z zakonom vsak delavec prejme po en izvod predloga tega pomembnega samoupravnega akta.

R.V.

DEDEK MRAZ

Delovna skupnost Tiskarne Ljudske pravice tudi ob letošnjem Novem letu ni pozabila na najmlajše družinske člane svojih delavcev.

Otroci od drugega do osmega leta starosti bodo povabljeni na skupno predstavo v Šentjakobsko gledališče, kjer si bodo najprej ogledali pravljичno igrico „Hura soncu in dežju“, potem pa jih bo obdaroval Dedek Mraz.

Prireditve bo predvidoma 27. decembra, otroci in starši pa bodo pravočasno dobili vabila in vstopnice.

Vsem, ki si bodo igrico ogledali, želimo obilo zabave in razvedrila.

Samoupravna delavska kontrola TOZD „Ljubljanski dnevnik“

ENAJST ČLANOV

Temeljna organizacija združenega dela „Ljubljanski dnevnik“ je po podpisu samoupravnega sporazuma o združitvi v ZP Ljudska pravica sprejela še en važen dokument – pravilnik o samoupravni delavski kontroli.

Samoupravni organi kolektiva so izdelavo pravilnika, vodenje javne razprave o njem ter končno tudi volitve članov zapuili naši osnovni sindikalni organizaciji.

Kolikor hitro je bila zaključena javna razprava o pravilniku, ki smo ga kasneje tudi sprejeli, so se nekoliko zavlekle volitve. Sicer pa je preteklo že več kot mesec dni, ko je bil storjen tudi ta korak.

Volitve so potekale po oddelkih in lahko rečemo, da so izredno uspele, saj glasovalnih listkov ni oddala le peščica članov kolektiva.

Samoupravna delavska kontrola TOZD „Ljubljanski dnevnik“, ki šteje enajst članov (France Vurnik, Franc Mazovec, Majda Žlender, Alenka Lotrič, Jože Štergelj, Tinka Golob, Breda Kravcar, Nada Zupan, Ante Smoljo, Štefan Golub in Ivica Zupan) se je med tem časom že dvakrat sestala. Na prvem sestanku so za predsednika izvolili Franca Mazovca, za namestnika pa Bredo Kravcar, na drugem pa so se pogovarjali predvsem o tem, kako bodo zastavili delo.

V.G.

ZK V ZDRUŽENEM PODJETJU

Naloge, ki so pred zvezo komunistov, imajo vrsto stičnih točk, še posebej pa je aktualno njihovo enotno in skupno reševanje v združenih podjetjih. Pred kratkim smo v podjetju Ljudska pravica, ki ima dva TOZD, v hiši, kjer živimo in delamo, pa je tudi Cankarjeva založba s svojo organizacijo, izvolili skupen svet, ki naj bi sestavil program svojega dela in hkrati povezal delovanje komunistov v tistih stičnih točkah, ki zadevajo vse omenjene delovne organizacije.

Svet naj bi bil sicer samo povezovalni organ, vendar pa bi bil hkrati politični dejavnik, ki bi združeval skupne interese in naloge, ki so pred komunisti omenjenih organizacij. Predvsem velja to za organizaciji in TOZD Tiskarna in Ljubljanski dnevnik, ki bi morala v svojem sodelovanju načrtovati in analizirati celotno dejavnost obeh TOZD kot delovnih organizacij, njun nadaljnji ekonomski razvoj, razvoj in utrjevanje samoupravljanja, uveljavljanje ustavnih amandmajev, skratka bdeti bi morala nad dejavnostjo svojih članov, ki so hkrati tudi samoupravljalci in delavci. Organizacija ZK, v katero se je vključila tudi organizacija Cankarjeve založbe, bi hkrati morala poskrbeti tudi za tesnejše sodelovanje med sindikalnimi organizacijami, organizacijami mladine in za povezavo drugih interesnih področij, ki so že ali jih lahko še organiziramo v posamezni TOZD ali v podjetju kot celoto.

Posebne stike kaže v tej smeri okrepiti tudi na področju civilne zaščite, kar smo ugotovili že na skupnem sestanku in v zvezi s tem sprejeli tudi nekaj konkretnih sklepov, prav tako pa je očitna potreba po skupnem programiranju izobraževanja članstva ZK. V tej smeri bo svet sestavil delovni program, v katerega bo zajel razna predavanja in posvete ter skušal oživiti tudi druge oblike delovanja in medsebojnega sodelovanja.

VSAK ČLAN NAJ PREVZAME VSAJ ENO ZADOLŽITEV

19. novembra je bila letna konferenca osnovne organizacije TLP. Na njej so člani konstruktivno in z veliko samokritike pregledali dosedanje delo. Največ razprave je bilo v zvezi z novo ustavo in s predvidenimi spremembami.

Osnovni cilj je dvig proizvodnje in s tem vzporedno tudi osebnih dohodkov. Člani zveze komunistov so podprli prizadevanja po uvedbi normativov po oddelkih in izračunavanje učinka po posameznih ekonomskih enotah. Pri tem bo gotovo prišlo do določenih težav, ki niso nepremagljive. Na težave je treba računati in jih sproti odpravljati. Pri tem je vseskozi potrebno zasledovati osnovni cilj – dvig proizvodnje in nagrajevati tiste oddelke (tiste delavce), ki to s svojim delom zaslužijo.

Vzporedni problem, o katerem je že bilo govora, je delavska kontrola. Gre za to, da delavci iz proizvodnje nadzorujejo tiste organe, kjer se odloča (delavski svet, poslovni odbor itd.). Taka kontrola ni možna, če delavci nimajo potrebnih informacij. Tudi informacije bodo bolj konkretne in bodo hitreje prišle do delavcev, če obrati postanejo samostojne enote, ki bodo v okviru skupnih pravilnikov same upravljali in imele svojo ekonomsko bazo.

V razpravi je bilo tudi poudarjeno, da naj vsak član Zveze komunistov prevzame vsaj eno družbeno-politično dolžnost ali v samoupravnem organu, v družbeno-politični organizaciji ali v okviru politične oblasti. Pri tem se je treba resno in odkrito pogovoriti s tovariši, ki dosledno odklanjajo vsako zadolžitev.

Posebno pozornost je potrebno posvečati idejno-politični vzgoji, zlasti mladim komunistov in tudi aktivnih mladincev. Pozorno je treba spremljati idejno rast mladih delavcev in jih vključevati v vrste komunistov. Pri tem naj bo osnovni kriterij aktivnost, podpora in izvajanje politike Zveze komunistov.

VRATA SO ODPRTA VSEM

V redakciji Dnevnika deluje, kot je znano, že od lani aktiv komunistov, ki je zlasti letos pokazal precejšnjo aktivnost pri reševanju nekaterih problemov redakcije. Letos se je aktiv sestal že 6-krat in samo v mesecu septembru kar dvakrat. Prvič je razpravljal o delu komisije za nagrajevanje in delitev osebnega dohodka v redakciji, drugič pa o uredniškem programu Nedeljskega. V novembru se aktiv ni sestal, ker komisija še ni izdelala predlogov za nagraje-

vanje v redakciji, ta razprava bo sedaj v začetku decembra.

V akcijskem programu komunistov Dnevnika je sicer zapisano, da naj bi se aktiv sestal vsak mesec vsaj enkrat, po potrebi pa večkrat. Te obveze aktiv ni izpolnil v celoti, nekaj iz objektivnih vzrokov, nekaj pa tudi zaradi tega, ker še vedno ne čutimo dovolj potrebe po kolektivnem delovanju tudi takrat, ko problemi še niso tako pereči, da jih je treba že na naglico urediti. Vzlic temu pa lahko zapišemo, da je aktiv s svojim

dosedanjim delovanjem opravičil svoj obstoj, saj so razprave na sestankih aktiva vsestransko poglobljene, kritične in konstruktivne, zaključki iz teh razprav pa prav gotovo služijo kot uporaben napotek tako samoupravnim organom kot upravi podjetja. V razprave se vključujejo skoraj vsi člani aktiva, žal pa še nismo uspeli doseči, da bi se sestankov aktiva v večjem številu udeleževali tudi nekomunisti iz naše redakcije, kar bi nedvomno imelo koristne posledice za življenje in delo v redakciji.

V TISKARNI LP

RAZPOREDITEV DELOVNIH SOBOT V LETU 1974

Poslovni odbor Tiskarne Ljudske pravice je na svoji seji dne 22. 11. 1973 sprejel razpored delovnih sobot za leto 1974:

- 5. januar
- 2. februar
- 2. marec
- 30. marec
- 4. maj
- 25. maj
- 22. junij
- 20. julij
- 17. avgust
- 14. september
- 12. oktober
- 9. november
- 7. december
- 21. december

V letu 1974 bo skupno 14 delovnih sobot, torej ena delovna sobota več, kot običajno. Poslovni odbor je namreč menil, naj bi delali delavci skrajšan delovni čas na dneve pred državnima praznikoma 1. majem in 29. novembrom – do 12 ure, zadnji dan pred Novim letom 1974 pa do 10. ure, manjkajoče ure pa bi nadoknadili z eno delovno soboto.

V letošnjem letu je do konca leta predvidena še ena sprememba razporeda delovnih dni. In sicer bomo delovni dan 31. december – ponedeljek, nadoknadili v soboto, 29. 12. 1973, tako da bo ponedeljek dela prost dan.

MILETU SAVIĆU V SLOVO

Soncu je bila že zdavnaj vzeta moč.

Prve snežinke so se zgrinjale nad naravo.

Ponedeljkovo jutro.

Usodnih nekaj metrov in nepripravljena cesta je pahnila tvoje življenje, dragi Mile, v prezgodnjo smrt.

Žalostno je bilo to jutro za vse nas.

Vzelo nam je namreč kolega in velikega prijatelja.

V krogu, sredi katerega si se s peresom boril za boljše dni slehernega posameznika, je nastala strahotna praznina.

Tvoje prave vrednosti se zavedamo šele zdaj, ko te ni več med nami. A ti obljubljam, da bodo korenine pogonale globoko, da bo steblo visoko in krošnja velika.

Oziram se na tvojo mizo, za katero si presedel toliko ur. Kar težko dojemam, da se toliko papirjev, časopisov ne bo več dotaknila tvoja roka. Tudi pisalni stroj v kotu ne bo igral več tako, kot si ti hotel.

Spominjam se tale trenutek tvojega večno nasmejanega obraza. Še posebno zadnje dni si stopal v sobo ves prešeren. Vem, svoje življenje si hotel spremeniti z ustanovitvijo družine.

Žal je tako, dragi Mile, da je smrt močnejša od življenja. A tvoje življenje je premagala mnogo, mnogo prežgodaj...

VASO GASAR

Naše podjetje je novembra obiskal novi predsednik ljubljanske mestne skupščine ing. Tone Kovič. Z zanimanjem si je ogledal predvsem časopisni obrat, pa tudi nekatere druge oddelke, kot na primer knjigovoznico.

OCENJUJMO KAKOVOST PRED KOLIČINO

Ocenjevanje novinarskega dela po vrsticah naj bi zamenjali z zahtevnostjo novinarskega pisanja

V tem mesecu pričakujemo, da bo delavski svet Dnevnika sprejel nov pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Sestavni del tega pravilnika, ki je prav zdaj v javni razpravi, je tudi osnutek pravilnika o delitvi osebnih dohodkov v redakciji, ki ga je pripravila podkomisija v sestavi Stane Fugina, Mile Savič, Marjan Ciglič, Janez Čuček in Marjan Gamze.

Komisija je imela v času od 18. julija, ko se je prvič sestala, pa do začetka novembra 25 sej, na katerih je prišla predvsem do zelo jasnih stališč, kaj naj bi vseboval novi pravilnik o delitvi OD v redakciji. Od 9. do 14. novembra pa je po 4 dnevem neprekinjenem delu izdelala v Preddvoru osnutek pravilnika ter ga dala 15. novembra v javno razpravo.

Komisija je pri sestavi osnutka pravilnika izhajala predvsem iz naslednjih izhodišč: Kakorkoli je novinarsko delo težko ovrednotiti, je vendarle treba taka merila poiskati. Odločila se je, da je treba ovrednotiti zvrst in način novinarskega dela na posameznih delovnih mestih ob upoštevanju večje ali manjše odgovornosti za opravljeno delo. Količina tako ovrednotenega dela predstavlja gibljivi del osebnega dohodka, vrednost delovnega mesta in usposobljenost za to delovno mesto pa predstavlja stalni del osebnega dohodka, ali tako imenovano socialno varnost delavca. Merila za

ovrednotenje vsega tega morda izgledajo zelo zapletena, vendar v resnici temu ni tako, kar je potrdila tudi računovodska služba.

Zdaj gre verjetno bolj zato, ali je komisija poiskala prava razmerja med vrednotenjem enega ali drugega delovnega mesta in ali je skozi predlagano vrednotenje tudi v celoti upoštevana kadrovska politika Dnevnika ter njegova usmeritev pri pisanju. Najbrž pa je treba priznati, da predstavlja osnutek pravilnika resen poizkus ovrednotiti delo ne le po obsegu, temveč predvsem po številu kakovostnih novinarskih prispevkov. Kakovost dela je upoštevana in ovrednotena tudi na drugih novinarskih delovnih mestih v redakciji.

In še nekaj: ta osnutek, lahko rečemo prvič, v primerjavi s številnimi dosedanjimi pravilniki o delitvi dohodka v redakciji, ocenjuje tudi uredniško delo in sicer s plus ali minus točkami, kar postavlja uredniške osebne dohodke v neposredno odvisnost od količine in kvalitete uredniškega dela.

Ali bodo ta načela obveljala ali ne, ali jih bo treba korigirati, kako, kje in v kakšni meri, pa je sedaj stvar javne razprave.

INVESTICIJE V LP

NOVI STROJI IN OPREMA

Letos smo nadaljevali z investiranjem v nove stroje in opremo. Zastavljeni program modernizacije in avtomatizacije proizvodnih zmogljivosti izvajamo predvsem v knjigovoznici, kjer smo z nakupom sodobne opreme za avtomatsko vezanje knjig in brošur dosegli pogoje, v katerih bomo ob primerni organizaciji dela dosegli hitro in ceneno vezavo ter broširanje. Obrat offsetnega tiska je povečal svoje zmogljivosti z nakupom modernega kopirnega okvirja za pripravo offsetnih plošč ter bistveno povečal tiskalne zmogljivosti z nakupom dveh modernih dvobarvnih tiskalnih strojev formata 50 x 70 cm tovarne „Koenig Bauer“.

V začetku leta je bil vključen v obratovanje še en nov agregat k drugemu časopisnemu offsetnemu rotacijskemu stroju „Solna“, s čimer smo dosegli večje možnosti tiskanja na obeh strojih hkrati. Za poslovne vožnje pa smo nabavili še en osebni avto znamke „Opel“. Do konca letošnjega leta pa bo dobavljen še tretji dvobarvni offsetni tiskalni stroj znamke „Solna“, s čimer bo investicijski program za leto 1973 uresničen.

Za nakup vse te opreme pri proizvajalcih zahodne Evrope smo morali poleg najetja domačega investicijskega kredita najeti tudi sorazmerno ugoden inozemski kredit z zagotovilom, da ga bo delovna organizacija odplačevala z deviznimi sredstvi, ustvarjenimi z izvozom.

Tako je bilo v letu 1973 do 31. septembra že vključeno v obratovanje novih strojev in opreme v vrednosti 13 milijonov dinarjev, do konca leta pa jih bo še za ca. 5 milijonov. Vrednost novih investicij v stroje in opremo v letu 1973 bo tako 18 milijonov dinarjev. Odplačilo teh investicij je določeno na 5 let iz sredstev dela dohodka, namenjenega za razširjeno reprodukcijo in iz ustvarjenih deviznih sredstev.

S temi investicijami v stroje in opremo je dosegla delovna skupnost znatno povečanje zmogljivosti za proizvodnjo. Rezultati tega pa se bodo morali pokazati že v letu 1974 s povečanjem obsega proizvodnje, produktivnosti dela in akumulacije.

PLAČILO PO DELU V TISKARNI

Na zadnjem zasedanju DS TOZD – Tiskarne so na splošno razpravljali o problemu sedanjih osebnih dohodkov, ki so zaostali za zvišanjem življenjskih stroškov. Ugotovili so, da nazadnje produktivnost, da je sedanji način nagrajevanja preveč splošen, ker ne nagrajuje delovnega uspeha tako posameznikov kot posameznih delovnih enot doseženemu delovnemu učinku in poslovnemu uspehu primerno. Skratka, sedanja delitev osebnih dohodkov ne vzpodbuja več niti posameznega delavca v združenem delu niti posameznih proizvodnih obratov k boljšemu delovnemu učinku. Ker se delijo osebni dohodki le po vrednosti delovnega mesta, na katere so delavci razporejeni in po številu

plačanih ur, ki se priznavajo delavcem za opravljene delovne ure in plačane izostanke, je možno doseči višji osebni dohodek za delo le z večjim številom delovnih ur, to je z nadurnim delom in s pripadajočimi dodatki. Ta način delitve osebnih dohodkov, brez ugotavljanja doseženega delovnega učinka v opravljenih delovnih urah, pa je zato vse preje kot vzpodbuden.

Ker se delovna skupnost zaveda, da brez delovnega uspeha in proizvodne učinkovitosti ni mogoče napredovati, so se organi delavskega upravljanja odločili uvesti s 1. januarjem 1974 vzpodbudnejši način delitve osebnih dohodkov. Z normativnim določanjem potrebnega delovnega časa in količin materiala za vsako prevzeto naroči-

lo in s plansko zadolžitvijo vseh proizvodnih obratov po številu delavcev v njih z normiranimi urami, se bo za vsako izvršeno uro, ko bo izpolnjena norma, priznalo tudi odgovarjajoč osebni dohodek obratom samim, za splošno rezijsko službo delovne organizacije pa posebej. Tako bomo dosegli željeno učinkovitejšo osnovo za delitev osebnih dohodkov.

Za doseg tega pa je seveda potrebno izpopolniti sedanjo organizacijo dela – priprave delovnih nalogov pred oddajo v proizvodne oddelke, zasledovati izvrševanje dela ter ugotavljati doseženo uspešnost porabljenega delovnega časa ob primerjavi z normativno določenim. Boljše ali slabše doseganje določenih normativov dela bo imelo za posledico večji, oziroma manjši osebni dohodek obrata, odnosno večje ali manjše stroške v lastni ceni.

Zahteve nekaterih proizvodnih obratov, da bi uvedli način ugotavljanja njihovega delovnega učinka, hkrati pa priznali in izplačali temu primerne osebne dohodke, bodo vsekakor privedle do izboljšanja sedanjih odnosov do dela. S temko se bo dvigala zavest članov delovne skupnosti pri samoupravljanju delovne organizacije, pa bo dosežen tudi napredek v uspešnejšem gospodarjenju in boljši gospodarski uspeh.

Z izpopolnitvijo sistema delitve osebnih dohodkov in meril za ugotavljanje delovnega in poslovnega uspeha pa bo doseženo večje zadovoljstvo delovnih ljudi v temeljni organizaciji združenega dela, ki bodo zato z večjo prizadevnostjo pri delu občutili, da so bili za vloženo in opravljeno delo pravičnejše nagrajeni.

OSEBNI DOHODKI V LUČI STATISTIKE

Podatki o izplačanih osebnih dohodkih v tiskarni LP v oktobru 1973:

povprečni izplačani osebni dohodek 2.383.—
(v tem znesku so upoštevani vsi izplačani OD iz sredstev delovne organizacije za redno delo, dopolnilno delo v lastni organizaciji, nadure, osebni dohodki upokojenecv in nadomestila za bolezen do 30 dni).

Najnižji izplačani osebni dohodek v TLP je bil v oktobru 1.165 din, najvišji pa 6.107,90 din.

Podatki o izplačanih osebnih dohodkih v Ljubljanskem dnevniku v novembru 1973:

povprečni mesečni osebni dohodek je bil 2.975,70 din
V redakciji znaša povprečni osebni dohodek 3.572, v BEP 3.507,15, IBM 2.109,40, v upravi 4.244,25, splošnem oddelku in računovodstvu 2.653,56, prodajnem oddelku 2.848,30, naročninskem oddelku 2.062,05, ekspeditu 2.205,85, adremi 2.025,65, podružnicah 2.529,80, šoferji pa so dobili povprečno 2.111,20 din.

Najnižji izplačani osebni dohodek je bil 1.400 din, najvišji pa 6.054,65. Poleg tega so zaposleni dobili 20 odstotkov ekonomskega uspeha na te osebne dohodke.

PROTI NESPORAZUMOM

„Z nagrajevanjem po delu bomo zgladili nekatere nesporazume,“
pravi Zlata Trtnik

JAKA BREGAR – kemigraf v klišarni Ljudske pravice, od novembra pa tudi sekretar osnovne organizacije ZK, nam je o novostih v svoji delovni organizaciji povedal:

– Vsekakor je omembe vredno, da se pripravljajo delitev osebnih dohodkov po delu. Res je, da je vse skupaj še v nekakšni poskusni dobi, vendar upam, da bo z novim letom to nagrajevanje po delu tudi resnično zaživelo. Tudi v osnovni organizaciji ZK Ljudske pravice smo si zadali nalogo in storili bomo vse, da se bo to tudi zares uresničilo. To je ena od sprememb, od katere veliko pričakujemo... Plačilo po učinku in delu samem je pomembna zadeva, ki bo gotovo pripomogla k še večji produktivnosti vseh zaposlenih.

Mislite, da bo vse steklo gladko? Pričakujete kakšne težave?

– Delitev osebnih dohodkov je že takšna reč, da kaj lahko pride tudi do manjših ovir pri izvedbi načrta. Težave bodo vsekakor in to pri ocenjevanju ter merjenju norm, saj so delovna mesta zelo različna, treba pa jih bo pravično in realno oceniti.

Kako je s samoupravnimi organi?
– V naših samoupravnih organih je lepo število mladih – ali pa vsaj mlajših sodelavcev, kar je vsekakor pomembno. Menim, da je to tudi pravilno, saj je v Ljudski pravici zaposlenih veliko mladih.

– Zadnji čas je že, da pričnemo tudi pri nas nagrajevati ljudi po opravljenem delu, saj bomo le tako zgladili nekatere nesporazume. Kaže, da je pravilnik o delitvi osebnih dohodkov v uredništvu Dnevnika dober in da bo dosegel svoj namen.

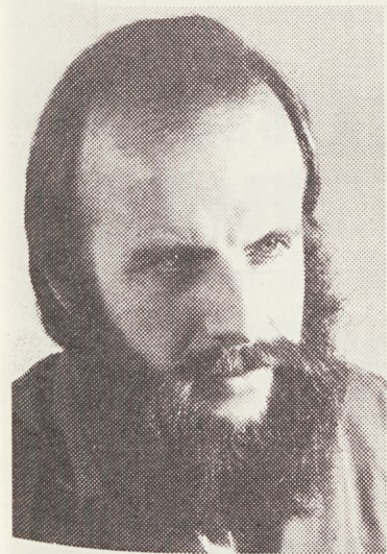
Zlata Trtnik

Si obveščena o vseh pomembnejših odločitvah organov samoupravljanja in vodstva?

– Obveščena sem o vsem, saj imam na vpogled vse zapisnike s sej delavskega sveta in upravnega odbora.

J. M.

Foto: M. Ciglič

Jaka Bregar

Še besedo ali dve o obveščanju...

– Slabo je. Prav zaradi slabega oziroma neprimerne obveščanja lahko pride v podjetju do popačenih informacij in nepravilnih tolmačenj, ki se z vrto-glavo naglavo širijo po hodnikih. Upam, da bo sedaj bolje, ko bo naš interni časopis redneje in točneje izhajal ter obveščal ljudi o vseh pomembnih dogodkih, ki se tičejo združenega podjetja Ljudska pravica in Ljubljanski dnevnik in v njem zaposlenih tovarišev.

ZLATA TRTNIK je pri Dnevniku že deseto leto. Prvih pet let je bila v športni redakciji, sedaj pa dela v Dnevnikovi propagandni službi – v BEP... O nagrajevanju po delu pravi Zlata:

ročni stavec 9 dijakov
ofsettiskar 8 dijakov
reprofotograf 2 dijaka
knjigovez 2 dijaka
ofsetkopist 2 dijaka
kemigraf 1 dijak
knjigotiskar 4 dijaki

Trenutno pa grafično šolo pri Šolskem centru tiska in papirja v Ljubljani obiskuje 39 dijakov in sicer:

JUBILANTI IN UPOKOJENCI LP

JUBILANTI – 20 letniki

Za 20-letnico neprekinjenega dela je delovna skupnost tiskarne Ljudske pravice tudi letos obdarila s spominskimi darili svoje jubilate:

Beranek Henrika	iz teh. službe
Čož Stanislava	iz monotype stavnice
Kastelic Majdo	iz bakroretuše
Kogej Ivana	iz ročne stavnice
Murnik Božidarja	iz ročne stavnice
Oraže Alfonza	iz monotype stavnice
Ulčakar Marjeto	iz ofsetstrojnice
Vokal Elo	iz knjigoveznice
Zupanc Anico	iz knjigotiska

Spominska darila je vsakemu jublantu posebej izročil tovariš Sintič, direktor tiskarne LP. Podelitvi so prisostvovali tudi predstavniki SO TLP.

JUBILANTI – 50 letniki

V tekočem 1973. letu so dopolnili 50-letnico starosti in več kot 15-letnico delovne dobe v delovni skupnosti tiskarne Ljudske pravice naslednji tovariši:

Čelik Frančiška	iz knjigoveznice
Groboljšek Ivo	iz tehnič. službe
Hočevnar Matija	iz bakroretuše

Petdesetletniki so bili nagajeni z enomesečnim povprečnim dohodkom

Upokojeni

Od januarja do novembra 1973 so bili iz delovne skupnosti LP upokojeni:

Štrukelj Vinko	kemigraf iz klišarne
Kregar Jakob	obratovodja ofset strojnice
Kralj Nada	izlagalka iz knjigotiskarske strojnice
Antunović Kristina	vlagalka iz knjigoveznice
Rozman Katarina	vlagalka iz knjigoveznice
Vodopivec Bogo	knjigovez in
Ovin Vladimir	meter-montažer iz časopisne enote

Srečanje upokojencev

Srečanje z izletom in s pogostitvijo upokojenih članov delovne skupnosti tiskarne LP je bilo v gostilni „REBOLJ“ na Krki. Na srečanju je bilo vabljenih 136 upokojencev, 86 se je vabilu odzvalo, ostali so se pa opravičili. Razšli so se v prijetnem razpoloženju in škoda, da je še prijetnejše vzdušje pokvarilo slabo vreme.

Čestitkam jublantom – 20-letnikom, 50-letnikom in upokojencem se pridružujemo vsi člani delovnega kolektiva, posebno še uredništvo z željo, da bi še dolgo ostali med nami čili in zdravi.

NAŠI ŠTIPENDISTI

ŠOLANJE NA GRAFIČNI TEHNIČNI ŠOLI

V letošnjem letu je uspešno zaključil šolanje na GTŠ KRŽIŠNIK Slavko, knjigotiskar. K prav dobremu uspehu čestitamo.

Grafično tehniško šolo obiskujejo še:

Hudarin Jože	iz ofsetstrojnice
Miklič Herman	iz ročne stavnice
Košir Matjaž	iz knjigotisk. strojnice
Rep Jože	iz knjigoveznice

Štipendisti

Ob koncu šolskega leta 1972/73 je na grafični šoli opravilo zaključne izpite 28 učencev za poklice:

Poklici	I. letnik	II. letnik	III. letnik
stavec	2	4	5
kemigraf	1	1	2
fotograf	2	2	1
ofsetkopist			
montažer	4	2	2
ofsettiskar	–	–	4
knjigovez	2	2	3
S k u p a j:	11	11	17

ELEKTRONSKO POPRAVLJENE AGENCIJSKE VESTI

Kot piše newyorški tisk, so v osrednji redakciji ameriške informativne agencije ASSOCIATED PRESS uvedli elektronsko popravljane in urejanje ter odpremo vseh vesti. Elektronski CRT sistem, kot ga imenujejo, sestoji iz več-

jega števila elektronskih ekranov, na katere je priključena tastatura, ki spominja na pisalni stroj. Urednik pred ekranom „kliče“ z računalnikom vesti iz elektronskega „skladišča“, jih pušča na ekran in popravlja s pritiskom na ustrezni gumb. Ves posel je popolnoma avtomatiziran. Predstavniki časopisnih agencij in časopisni založniki ocenjujejo to novost kot izjemno pomembno. Očitno elektronika vse bolj prodira na področje javnega informiranja. Njen prodor zahteva strokovno preobrazbo ne samo grafičnih delavcev, marveč tudi novinarjev.

DO SPOMLADI NA PETEM MESTU

Pred dnevi se je končal prvi del sindikalnega prvenstva Ljubljane v nogometu. Moštvo našega združenega podjetja, ki nastopa skupno še z devetimi moštvi v A skupini, se je po nekajletnem „spanju“ spet dobro vključilo v zanimivo sindikalno tekmovanje. V jesenskem delu prvenstva je Ljudska pravica dosegla tele izide: Delo 0:0, Kartonažna tovarna 3:0 b.b., Ljubljanska banka 0:2, Mercator 0:1, Jože Moškrič 1:1, Mladinska knjiga 2:0, Saturnus 1:0, Učne delavnice 1:0, Tiskarna Slovenija 1:3.

Moštvo Ljudske pravice so v jesenskem delu tekmovanja sestavljali

Lestvica A skupine

Mercator	9	7	0	2	23:9	14
Ljubljanska banka	9	5	3	1	14:6	13
Kartonažna tovarna	9	6	1	2	15:8	13
Delo	9	5	1	3	19:13	11
Ljudska pravica	9	4	2	3	9:7	10
Saturnus	9	4	1	4	14:13	9
Jože Moškrič	9	2	4	3	6:13	8
Učne delavnice	9	2	1	6	10:15	5
Slovenija	9	1	2	6	12:18	4
Mladinska knjiga	9	1	1	7	7:24	3

li tile igralci: Bogdan Vovk, Stane Peklaj, Tedi Gantar, Jože Pogacnik, Miha Gerbec, Rajko Čebular, Bojan Makuc, Vlado Judež,

Sandi Podobnik, Jože Hudar, Janez Novak, Andrej Masle, Slavko Muhvič, Tomaž Gržinič in Marjan Bavčar.

NOVE NALOGE MLADIH

Na svoji prvi seji novega mandata si je predsedstvo MA TLP zadalo vrsto nalog, ki naj bi jih s pomočjo mladih v podjetju uspešno uresničevalo, ter s tem pripomoglo k boljši organiziranosti, poslovanju podjetja in informiranju o družbeno političnem življenju nasploh.

Cilj mladinskega aktiva in predsedstva ni samo prirejanje raznih zabav in športnih prireditev, ki spoznavajo mladino med seboj ter ji nudijo sprostitve po delu, marveč tudi in predvsem pravilno obveščanje ter aktivno sodelovanje pri problematiki podjetja. Zavedati se moramo, da je ravno mladi delavec oz. štipendist baza bodočega kadra v podjetju in kakršna bo usposobljenost te baze, takšna bo tudi njena produktivnost. Mladi menimo, da je vse premalo preskrbljeno za bazo, usposobljenost ter aktivnost, za kar pa smo delno krivi tudi sami – naša pasivnost.

Da bi informiranje na relaciji OK ter višjih organov ZM potekalo temeljiteje, je sklenilo predsedstvo MA TLP, da aktivno vključi v to delo dva člana predsedstva, in to Siniša Rančeva in

Darka Puharja, ki bi obojestransko informirala pristojne organe o delu mladih in njihovih dosežkih. Predsedstvo bi rado opomnilo tudi na to, da sta oba informatorja tudi člana uredniškega odbora glasila mladih pri OK ZMS Ljubljana Center in da je tov. Darko Puhar tudi sekretar sekretariata v centru za obveščanje in propagando (COP) pri OK ZMS Ljubljana-Center. Prav tako je tov. Bojan Žabjak član aktiva mladih novinarjev, član sekretariata COP in obenem aktivno sodeluje na MK ZMS v Ljubljani.

Na pravkar ustanovljeni konferenci mladih delavcev (KMD) pri OK ZMS Ljubljana-Center je bilo sklenjeno, da je ena najvažnejših nalog ustanavljanje aktivov mladih delavcev (AMD) v vseh TOZD, zlasti tam, kjer mladina ni organizirana. Pri tem moramo evidentirati resnično najbolj sposobne mlade družbeno-politične delavce, ki se bodo resnično zavzemali za interese sredin, v katerih delajo.

Za družabnejše življenje mladine v našem podjetju smo ustanovili foto-

grfski in strelski krožek. V obeh si bodo lahko vsi člani delovne skupnosti izpolnjevali znanje ter se istočasno razvedrili. V sklopu likovnega krožka bodo prirejali občasne razstave, na katerih bi prikazovali najboljše fotografije. Prav tako bi v strelskem krožku organizirali tekmovanje, ki bi služilo predvsem spoznanju strelskih kvalitet posameznika in njegovih strelskih sposobnosti v vseljudskem odporu.

Da bi se tesneje povezali z aktivni ostalih tiskarn, bomo organizirali novoletni košarkarski turnir med ekipami grafičnih podjetij v Ljubljani, ki bo 22.–23. decembra v telovadnici TVD Partizan na Taboru. Zamisel, da bi postal turnir tradicionalen, so predstavniki posameznih aktivov tople pozdravili.

Glede kulturnega življenja pa smo sklenili vpeljati skupinske ogled gledaliških predstav in drugih kulturnih prireditev, za kar bomo poprosili tudi sindikat za denarno udeležbo, saj so cene vstopnic za nekatere prireditve pretirano drage.

NAŠIM BRALCEM
ČLANOM DELOVNEGA
KOLEKTIVA

Vaša pisma – po možnosti napisana na stroj – so nam vedno dobrodošla. Čim krajša bodo, toliko več možnosti bo, da jih bomo objavili. Prednost bodo seveda imela tista pisma članov našega delovnega kolektiva, ki zadevajo neposredne probleme pri njihovem delu, predloge za razne izboljšave in seveda tudi pritožbe, ki jih na drug način doslej ni bilo možno uveljaviti. Vsa pisma morajo biti seveda podpisana s polnim naslovom, ker bodo drugače končala v košu. Vso pošto ali predloge o tem, kaj želite, da bi bilo objavljeno v našem internem glasilu „Črno na belem“, dostavite odgovornemu uredniku v sobo št. 67 v četrtem nadstropju (kjer je uredništvo Ljubljanskega dnevnika).

Uredništvo

KADROVSKE
NOVICE

V novembru 1973 sta se zaposlila v TOZD Ljubljanski dnevnik dva nova delavca, in sicer Tine Stiplošek kot analitik ter Ivan Birk kot referent za raznašalce. Iz podjetja pa ni odšel nihče.

Od januarja do novembra letos pa je delovna skupnost Tiskarne LP sprejela 115 novih delavcev, medtem ko je podjetje zapustilo 94 delavcev. Fluktuacija narašča pri nekvalificiranih delavcih-pojema pa pri kvalificiranih.

ČRNO na BELEM

Izdaja delavski svet združenega podjetja Ljudska pravica – Ureja uredniški odbor: Saša Jarc (odgovorni urednik), Marija Mežek, Srečko Mrak, Darko Puhar, Kazimir Rapoša, Leopold Šega, Majda Tičar in Rafko Trušnovc – Izhaja vsak drugi ponedeljek v mesecu, razen julija in avgusta – Natisnila tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani

vodnikov hram

